

Stavovi roditelja o utjecaju "Baby Gym-a" na razvoj Bazične Motorike

Bučanac, Matea

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:891376>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-23**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ**

**MATEA BUČANAC
DIPLOMSKI RAD**

**STAVOVI RODITELJA O UTJECAJU “*BABY
GYM-A*“ NA RAZVOJ BAZIČNE
MOTORIKE**

Zagreb, rujan 2019.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
Zagreb

DIPLOMSKI RAD

IME I PREZIME PRISTUPNIKA: Matea Bučanac

**TEMA DIPLOMSKOG RADA: Stavovi roditelja o
utjecaju “Baby gym-a“ na razvoj bazične motorike**

MENTOR: Doc.dr.sc. Marijana Hraski

Zagreb, rujan 2019.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	4
SUMMARY	2
1. UVOD.....	3
2. RAZVOJ MOTORIKE	5
2.1. Fina motorika.....	5
2.2. Gruba motorika	6
2.3. Okulomotorika.....	8
3. USPORENI MOTORIČKI RAZVOJ	8
3.1. Hipertonus.....	8
3.2. Hipotonus	9
3.3. Pozitivan utjecaj na usporeni motorički razvoj.....	9
4. RAZVOJ MOTORIKE KROZ IGRU	10
5. REFLEKSI.....	11
6. "BABY GYM".....	11
7. "BABY FITNESS"	13
8. ISTRAŽIVANJE – „Stavovi roditelja o utjecaju baby gym-a na razvoj bazične motorike“	14
8.1. Cilj istraživanja	14
8.2. Uzorak ispitanika.....	14
8.3. Uzorak varijabli.....	14
8.4. Metode obrade podataka	16
9. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	16
9.1. Sociodemografski podaci	16
9.2. Statistički prikaz rezultata čestica	20
9.3. Kategorija „Tvrdnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi“.....	21
9.4. Kategorija „Tvrdnje koje se odnose na opće informacije o „Baby gym“ spravi“	22
.....	22
9.5. Kategorija „Tvrdnje koje se odnose na roditeljske stavove o važnosti i utjecaju „Baby gym-a“	24
10. RASPRAVA.....	25
ZAKLJUČAK.....	26
LITERATURA	27

PRILOG – Anketni upitnik.....	29
Izjava o samostalnoj izradi rada.....	32

SAŽETAK

Cilj ovoga rada je utvrditi roditeljske stavove o utjecaju *baby gym* sprave na razvoj bazične motorike kod djece dojenačke dobi. Kako bi se ispitali roditeljski stavovi, provedeno je istraživanje u obliku online anketnog upitnika objavljenog na društvenim mrežama u raznim roditeljskim grupama. Anketa je bila anonimne prirode kako bi se postigli što iskreniji odgovori tijekom anketiranja.

Rezultati istraživanja pokazali su prije svega kako većina dojenčadi posjeduje *baby gym* spravu. Osim toga, prikupljeni podaci pokazuju kako je *baby gym* kod većine djece dojenačke dobi izazivao interes, sreću i zadovoljstvo. Veliki dio ispitanika smatra *baby gym* spravu odličnim rješenjem za samostalnu igru uz pomoć koje se djeca dojenačke dobi uče motorici, koordinaciji vida i pokreta, osjetilnoj stimulaciji te jačaju ruke i trup.

Zaključno, kada govorimo o motoričkom razvoju djece dojenačke dobi, istraživanje je pokazalo kako statistički značajan broj ispitanika, odnosno roditelja, *baby gym* spravu smatra potrebnom i isplativom investicijom.

Ključne riječi: *dijete dojenačke dobi, motorika, razvoj, baby gym*

SUMMARY

The main purpose of this master thesis is to determinate parent opinions about the influence of *baby gym* on infant motoric development. To do that there was

conducted research in the form of an online survey published on social media in different parent support groups.

This survey showed that almost every child has a baby gym. Also, most of them showed interest, happiness, and pleasure by using the baby gym. The biggest part of respondents thinks that the baby gym is an excellent solution for supervised playtime during which they learn motoric skills, eye-hand coordination, sensory stimulation, and strong hands and body.

In the end, a statistically significant number of respondents consider baby gym necessary and cost-effective investment.

Keywords: *infant, motoric development, the baby gym is inestimable of significance.*

1. UVOD

Kada govorimo o motoričkom razvoju djece dojenačke dobi, tada govorimo o djetetovoj sve većoj sposobnosti svrhovitog korištenja vlastitog tijela prilikom

kretanja kao i manipulacije predmetima iz okoline. Razvoj motorike dojenčeta čine faze prepoznatljive u vidu usavršavanja kretanja (lokomocije), držanja tijela (posturalne kontrole) i baratanja (manipulacije) predmetima (Starc i sur, 2004, str.15).

Iako na prvi pogled posve nemoćna, zbog svog unutarnjeg poriva za razvojem, djeca dojenačke dobi od najranijih dana zahtijevaju dnevnu dozu tjelesne aktivnosti. Poticanje tjelesne aktivnosti u dojenčadi ne zahtijeva posebne programe, već je dovoljna prilika da ono svakodnevno istražuje svijet oko sebe. Također, dijete dojenačke dobi razvijat će vlastitu motoriku ukoliko će u svojoj okolini percipirati nešto što će ga motivirati na svakodnevnu akciju. Osim naslijeđa i okruženja, razvoj svakog pojedinog djeteta uvelike ovisi o njegovim vlastitim potrebama i motivima, ali i o samim roditeljima. U današnje vrijeme, većina roditelja upoznata je s pravilnim razvojem motorike djeteta dojenačke dobi, no zbog niza različitih koncepata i stilova odgoja često puta osjećaju nesigurnost i nesnalaženje prilikom usmjeravanja djetetovog razvoja. Osim toga, zahtjevi današnjeg života i 21.stoljeća čini roditelje lakim metama brojnih oglašivača koji pod krinkom edukacije i zabave pokušavaju prodati raznolika didaktička sredstva kao neizostavnu stavku u najranijem razvoju dojenčeta. Problematika ovoga rada bit će usmjerena upravo na to – smatraju li roditelji *baby gym* kvalitetnom i kompetentnom didaktičkom spravom za razvoj bazične motorike djeteta dojenačke dobi.

Tridesetih godina prošloga stoljeća, Arnold Gesell zagovarao je stav utemeljen na promatranju novorođenčadi kao bića koja razvijaju određene vještine (sjedenje, okretanje, stajanje) jednakim redosljedom, odnosno genetičkim planom u određenim vremenskim okvirima. Međutim, istraživanja 20-tog stoljeća došla su do novih spoznaja - djetetov razvoj nije pravocrtan, već ga se treba promatrati kao složeni proces koji sačinjavaju pojedini aspekti razvoja. Esther Thelen zagovarao je teoriju dinamičnih sustava prema kojoj su perceptivne sposobnosti u uskoj svezi s motoričkim sposobnostima. Prethodno navedene motoričke sposobnosti rezultat su više čimbenika, kao što su sazrijevanje tijela u vidu osnove za mogućnost kretanja, zatim razvoj živčanog sustava, podrška okoline te naposljetku djetetova motivacija. Razvoj djeteta započinje njegovim samostalnim istraživanjem, a motoričke vještine možemo smatrati rješenjem za dostizanjem djetetovih ciljeva (Bulat, 2014, str.82).

U ovom diplomskom radu biti će govora o općenitom razvoju ali i o usporenom motoričkom razvoju djece dojenačke dobi. Pobljiže će se objasniti termini *hipertonus* i *hipotonus*, te će se ukazati na važnost pozitivnog utjecaja na prethodno navedeni usporeni motorički razvoj. Nadalje, bit će riječi o razvoju motorike kroz igru, refleksima, detaljnije ćemo se upoznati s pojmovima *baby gym* i *baby fitness* kao i njihovom važnosti u motoričkom razvoju djece dojenačke dobi. Naposljetku, slijedit će prikaz rezultata istraživanja osmišljenog za potrebe pisanja ovoga rada.

2. RAZVOJ MOTORIKE

Motoriku, kontroliranu i upravljaju iz kore velikog mozga, definiramo kao sveukupnost voljnog upravljanja kretanjem, a sastoji se od držanja i kretanja (Linn, 2006, str.18). Prva godina djetetovog života obilježena je intenzivnim i ubrzanim tjelesnim razvojem kojega u stopu prati i intenzivan razvoj motorike. „Motorički se razvoj odnosi na razvijanje vještina koje uključuju kretanje, hvatanje, puzanje i hodanje.“ (Gavin i sur, 2007, str.56) Djetetova sve veća sposobnost za skladno i svrhovito korištenje vlastitog tijela prilikom baratanja predmetima i kretanjem još je jedan pogled na razvoj motorike djeteta dojenačke dobi (Starc i sur, 2004, str.15). Razvoj motorike usko je vezan uz psihički razvoj djeteta, stoga brojni istraživači psihički razvoj djeteta u prve dvije godine života promatraju na osnovi razvoja pokreta (Ćuturić, 2001, str.33). Iako sazrijevaju različitom brzinom, valja istaknuti kako upravo motoričko područje sazrijeva prvo u odnosu na ostala viša područja mozga (Blythe, 2008, str.38). Lazar (2007) navodi kako presudnu ulogu za razvoj motorike u najranijem razvoju djetetova života ima neurološko sazrijevanje. Primjerice, ukoliko dijete uspije samostalno stati prije no što je njegovo tijelo spremno za takav korak, postoji mogućnost izazivanja različitih poteškoća ili poremećaja. Također, autorica navodi kako je cjelokupni tjelesni razvoj rezultat niza različitih čimbenika, kao što su naslijeđe, bolesti, otpornost organizma, vrsta prehrane i sl. U kombinaciji s nasljeđem, vanjski čimbenici izravno utječu na razvoj stanica mozga, a odraz tih zbivanja zapažamo u finoj i gruboj motorici djeteta dojenačke dobi (Jovančević i sur, 2016, str.287).

2.1. Fina motorika

„Fina motorika predstavlja skup radnji koje angažiraju male skupine mišića i zahtijevaju dobru koordiniranost djelovanja pojedinih skupina moždanih stanica.“

(Jovančević i sur, 2016, str.290). Fina motorika zahtijeva djetetovu sposobnost planiranja, koordinacije ali i mišićnu spremnost predstavljaju pokazatelje usklađenosti djetetovog mozga, mišića i živčanog sustava (Bulat, 2014, str.91). Kod djeteta dojenačke dobi radnje koje uključuju finu motoriku su: prinošenje predmeta ustima, prebacivanje iz ruke u ruku, hvatanje predmeta s obje ili samo jednom rukom, hvatanje vršcima palca i kažiprsta, biranje gumba bilo na mobitelu ili daljinskom upravljaču i slično (Jovančević i sur, 2016, str.291). „U početku bebe dohvaćaju pokretom iz ramena i lakta zamahujući prema predmetima. Kasnije prilikom dohvaćanja sve se više pokreće ručni zglob, rotiraju šake i koordiniraj pokreti palca i kažiprsta. Razvoj bebine sposobnosti da upravlja svojim ručicama vidi se u prelasku s hvatanja predmeta objema rukama na hvatanje predmeta jednom rukom, potom sposobnosti prebacivanja predmeta iz ruke u ruku, a zatim i razvijanjem vještine hvatanja vrškom palca i kažiprsta, odnosno razvijenom pincetnom hvatu.“ (Bulat, 2014, str.91). Nespretnost, učestalo ispadanje iz ruku kao i nepreciznost u izvođenju pojedinih pokreta samo su neki od pokazatelja poteškoća u razvoju fine motorike djeteta dojenačke dobi, stoga je od iznimne važnosti prepoznati prethodno navedene simptome na vrijeme, ne tumačiti ih pogrješno i ono najvažnije – ne zapostavljati ih (Jovančević i sur, 2016, str.291).

2.2. Gruba motorika

Suradnja mozga, živčanog sustava i tjelesnih mišića predstavljaju preduvjet razvoja grube motorike u djece dojenačke dobi. Gruba motorika pokreće veće skupine mišića, a rezultat te pokretljivosti su djetetovi pokreti rukama, nogama, stopalima ili cijelim tijelom. U vještine grube motorike ubrajamo i puzanje, skakanje, trčanje i penjanje. Važnost grube motorike leži u činjenici kako ono predstavlja bazu na koju se nastavlja daljnji razvoj prethodno navedene fine motorike (Baseline, 2016). Prva godina djetetova života i put koje ono pritom prolazi, najbolji su pokazatelji važnosti razvoja mozga i snage mišića o kojima ovisi gruba motorika. Jovančević (2016) pritom ističe važnost poštivanja prirodnog redoslijeda, te se oštro protivi preskakanju pojedine faze razvoja (Jovančević, 2016, str.288).

Tablica 1. Karakteristike razvoja motorike od rođenja do 1. godine (Lazar, 2007, str.15-17)

DOB	GRUBA MOTORIKA (KRUPNA)	FINA MOTORIKA (SITNA)
0 – 1 mj.	Leži na trbuhu, odiže glavu od podloge i izvodi naizmjenične pokrete nogama – poput puzanja	Kratko promatra predmet, refleksno hvatanje
1 – 2 mj.	Drži glavu uspravno i stabilno kad ga se drži	Pogledom prati predmet koji se pomjera u stranu
2 – 3 mj.	Ležeći na trbuhu oslanja se na podlaktice, okreće se s boka na leđa, zadržava predmet stavljen u ruku	Igra se rukama, promatra ih, okreće glavu prateći kretanje predmeta, usmjerava ruku u njegovu pravcu
3 mj.	Sjedi uz oslonac, priprema se za podizanje u sjedeći položaj	Hvata predmet s obje ruke
3 – 4 mj.	Prevrće se s leđa na bok	Hvata igračku, razgleda, trese, stavlja u usta
5 mj.	Drži čvrsto glavu, spuštenu na podlogu odupire se vrhovima prstiju	Uzima igračku koja je na dohvat ruci
6 mj.	Prevrće se s leđa na trbuh, kratko sjedi samo	Hvata svim prstima, poseže za predmetom jednom rukom, premeće igračku iz ruke u ruku
7 mj.	Sjedi samostalno, puže	U svakoj ruci drži igračku, lupka, trese
8 mj.	Podiže se u uspravni položaj uz pridržavanje za predmete	Mijenja položaj da bi dohvatio predmet, uzima predmete prstima i palcem, sve baca na pod (istražuje, osluškuje)
9 mj.	Podiže se samo u sjedeći položaj, puže, hoda uz držanje	Uzima predmet palcem i kažiprstom (“pinceta“ hvatanje)
10 mj.	Samostalno se podiže u stojeći položaj	Horizontalno pomjera igračku naprijed – natrag
11 mj.	Samostalno stoji	Namjerno ispušta igračku, ispituje kažiprstom detalje igračke
12 mj.	Spušta se iz stojećeg u sjedeći položaj, hoda uz držanje za jednu ruku, puzanje u savršeno, saginje se uz pridržavanje da bi dohvatilo igračku	Ubacuje sitne igračke u posudu, oponaša šaranje olovkom po papiru

2.3. Okulomotorika

Za dijete dojenačke dobi, osim razvoja fine i grube motorike, od iznimne je važnosti i razvoj okulomotorike – vještine koordiniranja gledanja i hvatanja predmeta iz okoline. Budući da su u dojenačkoj dobi gotovo sve akcije ruku u svezi s razvojem mozga, presudnu ulogu u razvoju okulomotorike imaju upravo razvoj motorike ruku i vid. Okulomotorika je dio senzomotorike koju definiramo kao „sposobnost djeteta da prije pojave govora rješava neke probleme pomoću aktivnosti u kojima na poseban način sudjeluju percepcija i motorika ruku.“ (Čuturić, 2001, str.51) Jean Piaget, poznati švicarski psiholog i filozof, je prethodno navedenu sposobnost djeteta nazvao senzomotoričkom inteligencijom. Piaget je tvrdio kako se radi o posebnom obliku inteligencije u razvoju djeteta koja se javlja prije pojave govora. S druge strane, autorica Lazar (2007) smatra kako na razvoj dječjeg mozga uvelike utječu igre u kojima dolazi do izražaja upravo koordinacija oka i ruke. Većina autora slaže se oko jednog, a to je da će se vještina koordinacije oko-ruka, odnosno njezino uspostavljanje, kasnije pokazati ključnom za uspjeh djeteta u školi ali i u životu općenito (Brack, 2009, str.20).

3. USPORENI MOTORIČKI RAZVOJ

Tridesetih godina prošloga stoljeća stručnjaci, na čelu s Arnoldom Gesellom, osmislili su skale koje su određivale djetetovo razvojno napredovanje. Nešto kasnije, sklale se nadopunjavala i usavršavala od strane brojnih drugih stručnjaka (Bulat, 2014, str.80). Na motorički razvoj se u današnje vrijeme gleda kao na proces sazrijevanja koji teče različitom brzinom, odnosno uvelike ovisi o samom djetetu. U tom procesu, veliku ulogu imaju roditelji djece dojenačke dobi, čija je uloga prije svega osigurati prijeko potrebna iskustva i djelovanja, a potom i prepoznavanje potencijalnih razvojnih odstupanja. Ukoliko postoji utemeljena sumnja na određeno razvojno odstupanje, pravovremena reakcija i skrb mogu imati ključnu ulogu (Largo, 2013, str.100). Na usporeni motorički razvoj kod djece dojenačke dobi ukazuju odstupanja u tonusu mišića, poznatiji kao hipertonus i hipotonus.

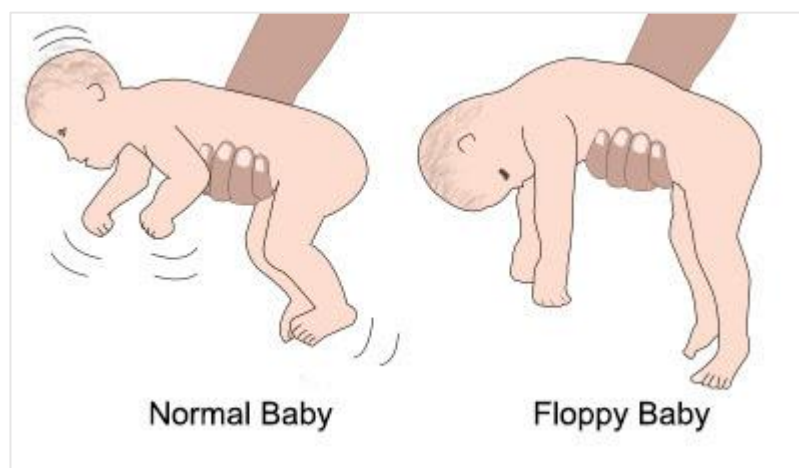
3.1. Hipertonus

Hipertonus ili povišeni mišićni tonus obilježava kruto i čvrsto tijelo djeteta dojenačke dobi. Novorođenčad se rađa sa stisnutim šakama i zgrčenim nožicama, no

ukoliko se takav položaj udova pojavljuje i nakon trećeg mjeseca, radi se o napetosti mišića koja bi nakon određenog vremena trebala popustiti. Roditelj može prepoznati hipertonus ukoliko se dijete dojenačke dobi izvija u most te ukoliko izvija vrat i glavu u stranu napetih mišića (Čičin-Šain, Horvat, 2016).

3.2. Hipotonus

Hipotonus ili sniženi mišićni tonus karakterizira pretjerano slaba i opuštena muskulatura djeteta dojenačke dobi koje prilikom izvođenja pokreta prokazuje izuzetno slab ili gotovo nikakav otpor. Hipotonija je uobičajena pojava u prvim mjesecima, no izlaganjem djeteta dojenačke dobi adekvatnim i učestalim dnevnim aktivnostima, oba prethodno navedena mišićna tonusa mogu se uspješno korigirati (Čičin-Šain, Horvat, 2016).

Slika 1. Prikaz normalnog mišićnog tonus i hipotonus mišića (izvor slike <http://physioknowledgebd.blogspot.hr/2016/03/floppy-baby-syndrome.html>)

3.3. Pozitivan utjecaj na usporeni motorički razvoj

Djeca dojenačke dobi mogu se oporaviti od emocionalnih, kognitivnih pa čak i motoričkih poteškoća u razvoju. Jovančević (2016) navodi kako je kod djece s teškoćama u razvoju od iznimne važnosti poštivati prirodni slijed te slušati i pridržavati se uputa stručnjaka (Jovančević, 2016, str.289). Također, rano otkrivanje i pronalaženje odgovarajućeg načina pružanja podrške djetetu, samo su neki od

ključnih preduvjeta za oporavak, odnosno bolji ishod. Sam proces oporavka može otežati i onemogućiti osjećaj neuspjeha od strane djeteta kao i obeshrabrivanje od primjerice roditelja. No, motiviranje djeteta, pojačavanje i utjecanje na njegovu želju za napretkom, podrška, planiranje načina djelovanja, samo su neki od najdjelotvornijih načina liječenja (Brazelton, 2007, str.331).

4. RAZVOJ MOTORIKE KROZ IGRU

„Način na koji se dojenče igra ovisi o dobi dojenčeta pa se prema tome i način igranja mijenja zavisno i usporedno s razvojem cijelog organizma. U ranoj dojenačkoj dobi dijete se igra spontano“ (Čturić, 2001, str.94) Budući da pomoću nje pokreće svoje tijelo u neograničeni broj različitih koordinacija, igra za dijete dojenačke dobi predstavlja bitnu stavku za razvoj njegovih tjelesnih sposobnosti. Osim toga, pomoću igre dojenče postaje svjesno svojih mogućnosti, interakcije s prostorom oko sebe, proširuje svoje sposobnosti te doprinosi općenitom razvoju (Lazar, 2007, str.9). U svojim počecima, igru djeteta dojenačke dobi možemo smatrati više motoričkim nego mentalnim procesom. Karije će taj proces djetetu olakšavati svladavanje mentalnih i socijalnih vještina potrebnih za složenije oblike učenja (Lazar, 2007, str.22). Početci igre djeteta dojenačke dobi započinju igrom s vlastitim udovima. Dojenče promatra i istražuje najprije svoje ruke na način da ih promatra, dodiruje, prinosi k ustima te na koncu ponovno promatra. Istraživanje autorice Čturić (2001) pokazala su kako prethodno navedene radnje u dobi od 3 mjeseca radi oko 78% djece dojenačke dobi. Nakon igre rukama, započinje igra s vlastitim nogama i to dodirivanjem dijelova nogu bližih trupu. Dojenče nakon nekog vremena uspijeva rukama uhvatiti svoja stopala te ih uspješno prinosi k ustima. U dobi od 5 mjeseci, kada okulomotorička koordinacija dosegne određeni stupanj razvoja, dijete dojenačke dobi igra se dostupnim predmetima iz vlastitog okruženja. Promatranje, opipavanje, prinošenje k ustima i udaranje, samo su neki od načina igre s predmetom koji se u prethodno navedenom istraživanju pokazao prisutnim u 84,2% djece dojenačke dobi (Čturić, 2001, str.96). Aktivno sudjelovanje roditelja za vrijeme igre od izuzetne je važnosti. Stručnjaci preporučuju da roditelji svaki dan u otprilike isto doba dana izdvoje određeno vrijeme za igru s djetetom. Međutim, trebaju obratiti pozornost na djetetovo raspoloženje – nema potrebe za forsiranjem.

Najvažnije je potaknuti i motivirati dijete te ga naposljetku pustiti da samostalno nastavi istraživanje svijeta oko sebe (Pulkkinen, 2008, str.49).

5. REFLEKSI

Reflekse definiramo kao nesvjesne, automatske reakcije na određeni podražaj, a neki od njih prisutni su još u prenatalnom razdoblju (Bulat, 2014, str.65). Kod djece dojenačke dobi, radi se o lako uočljivim i učestalim pokretima koje oko četvrtog mjeseca života zamijenjuju slični, ali voljni pokreti (Starc i sur, 2004, str.15). Većina djece u dobi od šest do osam tjedna u određenoj mjeri uspijeva uspješno kontrolirati svoje reflekse (Brazelton, 2007, str.88). „U maloga djeteta refleksi predstavljaju prirodan način komuniciranja s vanjskim svijetom“ (Blythe, 2008, str. 39). Bolja kontrola pokreta rezultat je učestalog gibanja djeteta dojenačke dobi a ujedno i pokazatelj jačanja veze tijela i mozga. Refleksi se često puta nazivaju primarnim učiteljima osnovnih motoričkih vještina, a njihov izostanak ukazuje na moguće teškoće u razvoju (Blythe, 2008, str.41). Poteškoće se očituju na način da se refleksni pokreti ne integriraju u prethodno navedene voljne pokrete. Kontrolom pokreta glave i vrata započinje upravljanje voljnim pokretima a nedugo zatim slijedi napredak voljnih pokreta nogu. Razvoj se nastavlja od sredine trupa prema ekstremitetima, odnosno kontrolom pokreta ruku iz ramena a potom i pokretima iz lakta, dok naposljetku ne napreduju voljni pokreti šake i prstiju (Starc i sur, 2004, str.15).

6. “BABY GYM“

„Razvojne igre su one igre koje potiču djetetov razvoj. Nije bitno je li riječ o razvoju fine motorike, govora, kreativnih sposobnosti i tako dalje. Igra što potiče razvoj bilo koje intelektualne ili fizičke vještine jest razvojna igra.“ (Vaskevich, 2011, str.13)

U kategoriju razvojnih igara svakako možemo uvrstiti *baby gym* – jednostavan sistem koji objedinjuje lakše fizičko vježbanje i okupiranje pozornosti djece dojenačke dobi. Općenito govoreći, radi se o okviru na kojeg su montirani razni elementi taktilnih i dojenčetu vizualno privlačnih obilježja. *Baby gym* djetetu dojenačke dobi omogućuje jednostavan i siguran prostor za svakodnevnu igru, a može se koristiti od dana rođenja pa sve do perioda puzanja. Razvitak kognitivne

sposobnosti, sposobnosti vizualne percepcije, samosvijesti, senzorne stimulacije kao i motoričkih sposobnosti, samo su neki od razvojnih prednosti sprave.

Baby gym djetetu dojenačke dobi omogućuje svakodnevno učenje i kognitivni razvoj. Na samom početka života i razvoja dojenče izvodi slučajne radnje čijih posljedica nije svjesno. Međutim, već u dobi od 6 tjedana pa do četiri mjeseca starosti, slučajni pokreti postaju ponavljane radnje koje Piaget opisuje terminom "primarne kružne reakcije". U razdoblju između 4.-tog i 8.-mog mjeseca, dojenče se počinje koristiti "sekundarnim kružnim reakcijama" - dijete dojenačke dobi svjesno pokreće i ponavlja radnje. Primjerice, hvata, povlači i udara igračke obješene na konstrukciju sprave. Također, *baby gym* olakšava razvoj razumijevanja odnosa uzroka i posljedica pružanjem prigušenih igračaka ali i onih koje zahtijevaju aktivno udaranje ili povlačenje.

S obzirom da se novorođenčad rađa slabijeg vida, objekte uspijevaju jasno uočiti na udaljenosti od oko 8-12 inča od svoga lica. *Baby gym* izrađen je na način da se prilagođava prethodno navedenim vizualnim i percepcijskim vještinama novorođenčeta. Osim toga, u obzir se uzima i boja visećih igračaka – preporučuje se korištenje izrazito kontrastnih i jarkih boja poput bijele i crne. Oko 4. mjeseca starosti djeca dojenačke dobi razvijaju percepciju dubine, stoga im *baby gym* sprava omogućava da vide za što se hvataju prilikom posezanja za visećom igračkom.

U prethodnom odlomku bilo je riječi o tome kako urođeni refleksi dominiraju u djetetovom shvaćanju i postizanju sposobnosti. Na primjeru *baby gym* sprave, refleksi su vidljivi u vidu hvatanja prigušenih ali i zvučnih obješenih igrački. Refleksni hvat bi oko 5.-tog ili 6.-tog mjeseca trebalo zamijeniti dobrovoljno hvatanje motiva na *baby gym* spravi te bi dojenče trebalo moći uspostaviti kontrolu nad pokretima svojih ruku.

Razvoj motorike djece dojenačke dobi je najočitija korist *baby gym* sprave. Ona potiče korištenje i razvijanje mišića na rukama, nogama, trbuhu, leđima i vratu. Osim toga, dopušta dojenčetu da se igra na leđima, lijevoj ili desnoj strani ali i na trbuhu. Igrajući se na trbuhu, dijete dojenačke dobi osim što jača vrat, leđa i ruke, ono utječe i na razvoj motoričkih sposobnosti kao što su rolanje, puzanje pa i hodanje. Također, uz pomoć *baby gym* sprave dojenče može razviti vještine ruku, vizualne vještine ali i govorne.

Budući da oko 3-5 mjeseci starosti imaju tendenciju prepoznavanja sebe u ogledalu, na *baby gym* se može postaviti sigurno za korištenje, manje ogledalo. Na taj način se utječe na razvoj samosvijesti koja je također od iznimnog značaja za uravnotežen razvoj djeteta dojenačke dobi. Također, upotrebom zvučnih igračaka utječe se na razvoj sposobnosti pretraživanja zvukova očima (Kiley, 2013).

U kontekstu uravnoteženog razvoja djeteta dojenačke dobi, zaključujemo kako *baby gym* ima brojne prednosti i veliki značaj. Ipak, kao i kod ostalih proizvoda za dojenčad, ključan je roditeljski faktor u vidu nadgledanja i pružanja sigurnosti prilikom korištenja.

7. “BABY FITNESS“

Razvoj djetetovog mozga, jednog od organa koji se nakon rođenja vremenski najduže razvija, započinje u maternici i nastavlja se nakon njegova rođenja (Bulat, 2014, str.17). Radi se o procesu stvaranja brojnih živčanih stanica koje putuju na svoja odredišta a potom se vežu s ostalim stanicama mozga. Opisani proces, kao i podraživanje središnjeg živčanog sustava, pospješuje se učestalim tjelesnim vježbanjem. Dva puta na dan, po desetak minuta, preporučeno je vrijeme vježbanja s djetetom dojenačke dobi od strane brojnih stručnjaka. Osim utjecaja na psihomotorni razvoj, vježbanje utječe i na emocionalni razvoj djeteta. Prilikom vježbanja, roditelji u suradnji sa djetetom imaju priliku razviti bliskost, mobilizirati sva čula te uspostaviti odnos i komunikaciju koje su presudne za uravnotežen rast i razvoj djeteta dojenačke dobi (Jovančević i sur, 2016, str.95). Otac fitness pokreta, dr. Ken Cooper, smatra prve dvije godine djetetova života ključnima za izgradnju samopouzdanja i radoznalosti djeteta koje uvelike pospješuju roditeljska ohrabrenja prilikom svakog djetetovog pokreta (Kalish, 2000, str.42). Također, brojni stručnjaci ističu važnost osluškivanja i poštivanja djetetovog raspoloženja prilikom samog vježbanja, odnosno da svaku pojedinu vježbu roditelji prepuste osjećajima. Prof.dr.sc. Milivoj Jovančević, u svojoj knjizi pokazuje i opisuje 27 primjera vježbi (*fitness-a*) za djecu dojenačke dobi, odnosno od prvog mjeseca do prve godine života (Jovančević i sur, 2016, str.95.str).

8. ISTRAŽIVANJE – „Stavovi roditelja o utjecaju baby gym-a na razvoj bazične motorike“

Za potrebe pisanja ovog diplomskog rada provedeno je istraživanje pod nazivom „*Stavovi roditelja o utjecaju baby gym-a na razvoj bazične motorike*“.

8.1. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja bio je ispitati kakvi su roditeljski stavovi o utjecaju “Baby gym” sprave na razvoj bazične motorike djece dojenačke dobi.

8.2. Uzorak ispitanika

Rezultati ankete prikupljeni su u razdoblju od sredine kolovoza do početka rujna, a anketu su ispunila 89 ispitanika.

8.3. Uzorak varijabli

Istraživanje je bilo namijenjeno roditeljima a provedeno je metodom online anketnog upitnika, objavljenog na raznim društvenim mrežama.

Anketni upitnik sastoji se od dva dijela – prvi dio anketnog upitnika odnosio se na sociodemografske podatke ispitanika, a drugi dio upitnika su sačinjavale 22 tvrdnje podijeljene u 3 kategorije. Kategorije su:

- Tvrdnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi
- Tvrdnje koje se odnose na opće informacije o “*Baby gym*” spravi
- Tvrdnje koje se odnose na roditeljske stavove o utjecaju i važnosti “*Baby gym*” sprave

Tvrdnje su formirane na način da ispitanik označuje broj od 1 do 5 s obzirom na slaganje ili neslaganje s navedenom tvrdnjom, pri čemu je:

- 1 – uopće se ne slažem
- 2 – uglavnom se slažem
- 3 – ne mogu se odlučiti
- 4 – uglavnom se slažem
- 5 – u potpunosti se slažem

Prethodno navedene tvrdnje su:

Tvrdnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi

1. Razvoj motorike usko je vezan uz psihički razvoj djeteta.
2. Djeca dojenačke dobi trebaju svoju dnevnu dozu tjelovježbe i stimulacije rada tijela.
3. Potrebno je da dojenče odradi dnevnu dozu tjelovježbe bez obzira na raspoloženje.
4. Svakodnevno radim (sam radio/la) na poticanju i razvoju motorike svog djeteta dojenačke dobi.
5. Pravilnost kretnji pokazatelj je trenutnog tjelesnog zdravlja i buduće intelektualne aktivnosti djeteta dojenačke dobi.
6. Svakodnevna njega, hranjenje, maženje i igra predstavljaju izvrstan i prirodan način poticanja motoričkog razvoja djeteta.
7. Dojenče od najranije dobi treba postavljati na trbuh kada je budno kako bi samostalno vježbalo i usvajalo nove vještine.
8. Aktivnosti kojima potičemo motorički razvoj traže suradnju djeteta dojenačke dobi.
9. Od izuzetne je važnosti poštovati individualni ritam motoričkog razvoja svakog djeteta dojenačke dobi.

Tvrdnje koje se odnose na opće informacije o “Baby gym“ spravi

1. Od prije sam upoznat/a s pojmom “Baby gym-a“ namijenjenog za djecu dojenačke dobi.
2. Moje dijete posjeduje “Baby gym“ spravu.
3. Za “Baby gym“ sam (bio/la) spremna/an izdvojiti.
4. Moje dijete dojenačke dobi ne pokazuje (nije pokazivalo) interes za “Baby gym-om“.
5. “Baby gym“ kod mog djeteta dojenačke dobi izaziva (izazivalo je) sreću i zadovoljstvo.

Tvrdnje koje se odnose na roditeljske stavove o važnosti i utjecaju “Baby gym“ sprave

1. “Baby gym“ ubrajam u osnovnu opremu potrebnu za svako dijete dojenačke dobi.
2. “Baby gym“ potiče aktivnost koja je u jednakoj mjeri ravnopravna vježbama za dojenčad.
3. “Baby gym“ ne može vremenski dugo zaokupiti pažnju djeteta dojenačke dobi.
4. “Baby gym“ je odlično rješenje za samostalnu igru djeteta dojenačke dobi (uz obavezni roditeljski nadzor).
5. “Baby gym“ je nepotrebna investicija.
6. Uz pomoć “Baby gym-a“ djeca dojenačke dobi uče se motorici, koordinaciji vida i pokreta, osjetilnoj stimulaciji te jačaju ruke i trup.
7. Upotreba “Baby gym-a“ ne pridonosi razvoju komunikacijskih vještina djece dojenačke dobi.
8. “Baby gym“ utječe na intelektualni razvoj djeteta dojenačke dobi.

8.4. Metode obrade podataka

Rezultati dobiveni online anketnim upitnikom obrađeni su deskriptivno po kategorijama. Obrada određenih podataka je potkrijepljena i dodatno obrađena pripadajućim grafovima.

9. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

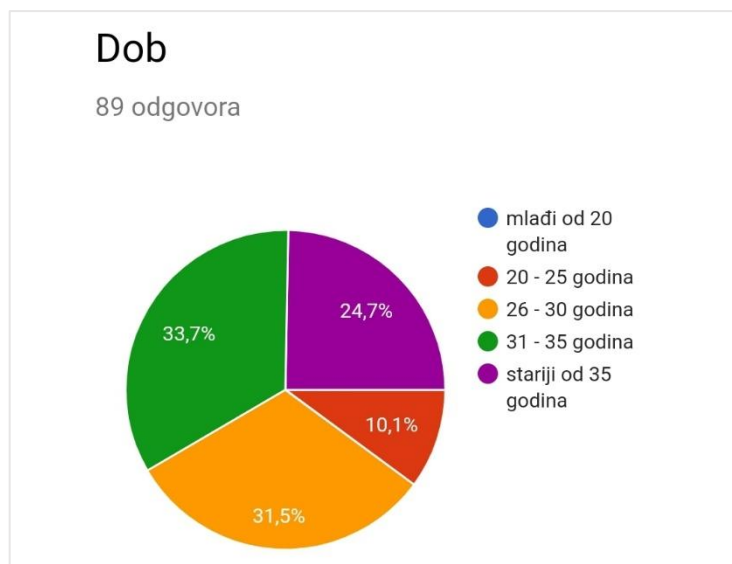
U nastavku teksta rezultati su deskriptivno i grafički prikazani po kategorijama.

9.1. Sociodemografski podaci

Ime kategorije ukazuje da je služila za prikupljanje osnovnih sociodemografskih podataka ispitanika - roditelja. Konkretno, u ovom istraživanju radilo se o sociodemografskim podacima kao što su spol, dob i obrazovanje roditelja te njihova mjesečna primanja u kućanstvu.

Rezultati
navedenih

prethodno

sociodemografskih podataka bit će deskriptivno i grafički prikazani u nastavku teksta.

Graf 1. Spol

ispitanika

Anketu je
ispunilo 89

ukupno
ispitanika,

od čega 5 očeva i 84 majke, odnosno 5,6% očeva i 94,4% majki (Graf 1.). Iz prethodno navedenih podataka vidljiva je znatno manja količina uključenosti u istraživanje od strane muške populacije, odnosno očeva.

Graf 2.
ispitanika

Graf 2.
dob

Dob

prikazuje
ispitanika

uključenih u istraživanje, od čega najveći postotak (33,7%) predstavljaju roditelji starosne dobi između 31 i 35 godina, a najmanji postotak (10,1%) pripada roditeljima starosne dobi između 20 i 25 godina. Konkretno - anketu je ispunilo 30 roditelja dobi između 31 i 35 godina (33,7%), 28 roditelja dobi između 26 i 30 godina (31,5%), 22 roditelja starija od 35 godina (24,7%) i njih 9 starosne dobi između 20 i 25 godina (10,1%). U ovom istraživanju nisu sudjelovali roditelji mlađi od 20 godina.

Graf 3. *Obrazovanje ispitanika*

Graf 3. prikazuje kako najveći broj ispitanika ima završenu srednju školu (35 ispitanika, odnosno 39,3%), a najmanji broj ispitanika ima završenu osnovnu školu (2 ispitanika, odnosno 2,2%). Završen fakultet/akademiju ima 32 ispitanika (36%), 11-tero ispitanika je sa završenom višom školom (12,4%), njih 6 ima završen magisterij/doktorat (6,75), a 3 ispitanika imaju titulu studenta (3,45). Iz graf-a 3. je vidljivo kako u anketi nisu sudjelovali ispitanici (roditelji) sa nezavršenom osnovnom školom.

Graf 4. *Mjesečna primanja ispitanika u kućanstvu*

Graf 4. prikazuje kako najveći postotak ispitanika (49,4%), konkretno njih 44, u svom kućanstvu ima mjesečna primanja veća od 9.500kn. S druge strane, najmanji postotak ispitanika (2,2%), odnosno 2 roditelja, nemaju veća primanja od 3.500kn. Nadalje, 27 ispitanika (30,3%) se izjasnilo kako su im mjesečna primanja u kućanstvu između 7.500kn i 9.500kn, njih 12 (13,5%) ima mjesečna primanja između 5.500kn i 7.500kn, a svega 4 ispitanika (4,5%) su se svrstala u rang između 3.500kn i 5.500kn mjesečnih primanja u kućanstvu.

9.2. Statistički prikaz rezultata čestica

Tablica 2. Prikaz učestalosti odgovora u pojedinoj čestici

	1	2	3	4	5
Tvrđnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi					
1.	2 (2,2%)	3 (3,4%)	19 (21,3%)	26 (29,2%)	39 (43,8%)
2.	1 (1,1%)	0 (0%)	12 (13,5%)	12 (13,5%)	64 (71,9%)
3.	9 (10,1%)	15 (16,9%)	21 (23,6%)	22 (24,7%)	22 (24,7%)
4.	1 (1,1%)	3 (3,4%)	17 (19,1%)	30 (33,7%)	38 (42,7%)
5.	6 (6,7%)	10 (11,2%)	18 (20,2%)	22 (24,7%)	33 (37,1%)
6.	0 (0%)	0 (0%)	1 (1,1%)	12 (13,5%)	76 (85,4%)
7.	0 (0%)	1 (1,1%)	12 (13,5%)	26 (29,2%)	50 (56,2%)
8.	3 (3,4%)	0 (0%)	11 (12,4%)	41 (46,1%)	34 (38,2%)
9.	0 (0%)	0 (0%)	5 (5,6%)	14 (15,7%)	70 (78,7%)
Tvrđnje koje se odnose na opće informacije o baby gym-u					
1.	DA – 77 (86,5%)	NE -12 (13,5%)			
2.	DA - 73 (82%)	NE – 16 (18%)			
3.	200-300kn 36 (40,4%)	300-400kn 24 (27%)	400-500kn 14 (15,7%)	500-600kn 12 (13,5%)	Više od 600kn 3 (3,4%)
4.	45 (50,6%)	11 (12,4%)	20 (22,5%)	7 (7,9%)	6 (6,7%)
5.	6 (6,7%)	7 (7,9%)	17 (19,1%)	19 (21,3%)	40 (44,9%)
Tvrđnje koje se odnose na roditeljske stavove o važnosti i utjecaju baby gym-a					
1.	12 (13,5%)	10 (11,2%)	23 (25,8%)	15 (16,9%)	29 (32,6%)
2.	6 (6,7%)	7 (7,9%)	23 (25,8%)	25 (28,1%)	28 (31,5%)
3.	8 (9%)	11 (12,4%)	37 (41,6%)	24 (27%)	9 (10,1%)
4.	0 (0%)	1 (1,1%)	17 (19,1%)	22 (24,7%)	49 (55,1%)
5.	53 (59,6%)	11 (12,4%)	17 (19,1%)	4 (4,5%)	4 (4,5%)
6.	0 (0%)	1 (1,1%)	9 (10,1%)	15 (16,9%)	64 (71,9%)
7.	36 (40,4%)	16 (18%)	26 (29,2%)	7 (7,9%)	4 (4,5%)
8.	2 (2,2%)	2 (2,2%)	33 (37,1%)	17 (19,1%)	35 (39,3%)

9.3. Kategorija „Tvrđnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi“

U ovoj kategoriji od ispitanika se tražilo da ponuđenim odgovorima iskažu svoje slaganje, odnosno neslaganje na dane tvrdnje koje su se odnosile na motorički razvoj djece dojenačke dobi.

Najveći postotak odgovora „u potpunosti se slažem“ pripada čestici pod rednim brojem 6: „Svakodnevna njega, hranjenje, maženje i igra predstavljaju izvrstan i prirodan način poticanja motoričkog razvoja djeteta.“ Čak 85,4%, odnosno 76 od sveukupno 89 ispitanika, složilo se s prethodno navedenom tezom.

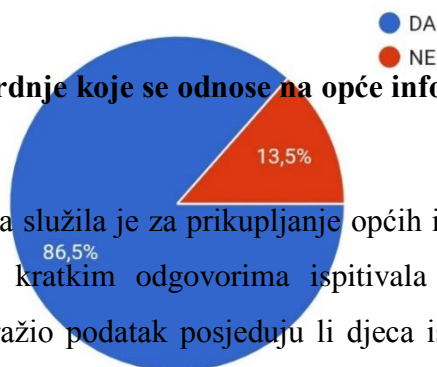
S druge strane, čestica s najviše odgovora „uopće se ne slažem“ i „ne mogu se odlučiti“ je čestica pod rednim brojem 3: – „Potrebno je da dojenče odradi dnevnu dozu tjelovježbe bez obzira na raspoloženje.“ Također, to je ujedno i čestica koje je dobila podjednaki broj odgovora u svih pet kategorija.

Od značajnijih rezultata valja istaknuti kako se manje od 50% ispitanika (konkretno njih 43,8%) u potpunosti slaže s česticom pod rednim brojem 1: „Razvoj motorike usko je vezan uz psihički razvoj djeteta.“ Nadalje, značajan broj ispitanika, njih 64 (71,9%), smatra kako djeca dojenačke dobi trebaju svoju dnevnu dozu tjelovježbe i stimulacije rada tijela. Također, 70 ispitanika (78,7%) od ukupno 89, je odgovorom „u potpunosti se slažem“ pokazala kako se slaže s tezom da je od izuzetne važnosti poštivati individualni ritam motoričkog razvoja svakog djeteta dojenačke dobi.

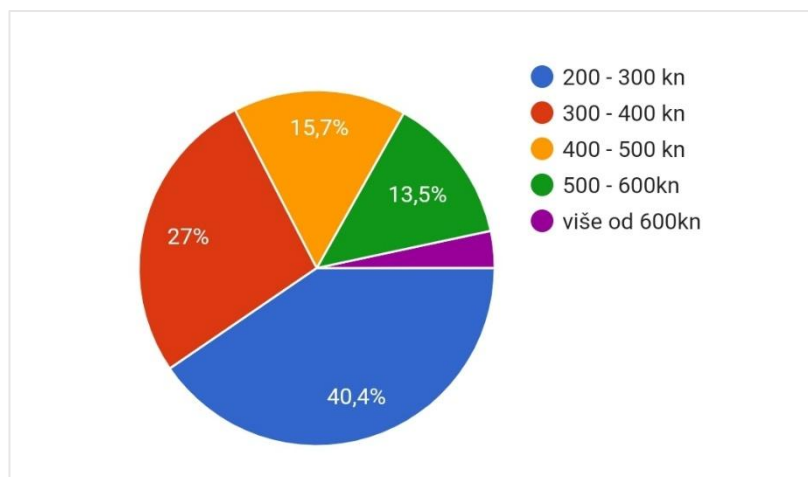
Zaključno, može se reći kako su dobiveni rezultati kategorije „Tvrđnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi“ ostavili pozitivan dojam. Naime, rezultati ove kategorije pokazuju kako je veći postotak roditelja (njih 71,9%) svjesno važnosti svakodnevne tjelovježbe i stimulacije rada tijela djeteta dojenačke dobi. Također, u prilog ide i činjenica kako je, sudeći po dobivenim rezultatima, konkretan broj roditelja svakodnevno radio na poticanju i razvoju motorike djeteta dojenačke dobi.

9.4. Kategorija „Tvrđnje koje se odnose na opće informacije o „Baby gym“ spravi“

Ova kategorija služila je za prikupljanje općih informacija o samoj *baby gym* spravi. Prije svega, kratkim odgovorima ispitala se upoznatost ispitanika sa spravom, zatim se tražio podatak posjeduju li djeca ispitanika *baby gym* spravu te koliko su financijski spremni izdvojiti za nju.

Graf 5. prikazuje kako je od ukupno 89 ispitanika, njih 77 (86,5%) od prije upoznato s pojmom *baby gym* namijenjenog za djecu dojenačke dobi. S druge strane, 12 ispitanika (13,5%) se izjasnilo kako im pojam nije od prije poznat.

Graf 6. Posjedovanje baby gym sprave

Graf 6. prikazuje odnos djece koja posjeduju i one koja ne posjeduju *baby gym* spravu u svom kućanstvu. U brojkama, 73 ispitanika, odnosno njih 82% je svome djetetu priskrbilo *baby gym* spravu, dok s druge strane njih 16, odnosno 18%, u svom domu ne posjeduje *baby gym* spravu.

Graf 7. Iznos novca koji su ispitanici spremni izdvojiti za *baby gym*

Graf 7. pokazuje kako je najveći postotak ispitanika, njih 36 (40,4%) za *baby gym* spravu spreman izdvojiti između 200 i 300kn. S druge strane, najmanji postotak ispitanika, njih 3 (3,4%) je za *baby gym* spremno odvojiti više od 600kn. Između 300 i 400 kn je spremno odvojiti 24 ispitanika (27%), između 400 i 500kn njih 14 (15,7%) a njih 12 (13,5%) je za *baby gym* spremno izdvojiti između 500 i 600kn.

U ovoj kategoriji najveći postotak odgovora „u potpunosti se slažem“ je dobila čestica 5: „*Baby gym* kod mog djeteta dojenačke dobi izaziva (izazivalo je)

sreću i zadovoljstvo.“ S druge strane, odgovor „uopće se ne slažem“ je u ovoj kategoriji dobila čestica 4: „Moje dijete dojenačke dobi ne pokazuje (nije pokazivalo) interes za *baby gym-om*.“

Može se zaključiti kako rezultati ove kategorije idu u prilog korisnosti *baby gym* sprave u kontekstu razvoja djece dojenačke dobi. Također, rezultati istraživanja ukazuju kako je *baby gym* kod većine djece izazivao interes, sreću i zadovoljstvo.

9.5. Kategorija „Tvrdnje koje se odnose na roditeljske stavove o važnosti i utjecaju „Baby gym-a“

U ovoj kategoriji od ispitanika se tražilo da ponuđenim odgovorima iskažu svoje slaganje, odnosno neslaganje na dane tvrdnje koje su se odnosile na njihove stavove o važnosti i utjecaju *baby gym* sprave na motorički razvoj djece dojenačke dobi.

Najveći postotak odgovora „u potpunosti se slažem“ pripada čestici pod rednim brojem 6: „Uz pomoć *baby gym-a* djeca dojenačke dobi uče se motorici, koordinaciji vida i pokreta, osjetilnoj stimulaciji te jačaju ruke i trup.“ S druge strane, odgovor „uopće se ne slažem“ prikupio je najveći broj glasova kod čestice broj 5: „*Baby gym* je nepotrebna investicija.“

Zanimljivo je kako je čestica koja je u ovoj kategoriji dobila najviše odgovora „ne mogu se odlučiti“ čestica pod rednim brojem 3: „*Baby gym* ne može vremenski dugo zaokupiti pažnju djeteta dojenačke dobi.“

Od ostalih važnijih rezultata svakako treba istaknuti kako većina ispitanika, konkretno njih 49 (55,1%) smatra *baby gym* odličnim rješenjem za samostalnu igru djeteta dojenačke dobi. Naravno, uz obavezni roditeljski nadzor. Osim toga, 64 od 89 ispitanika (71,9%) se slaže s tezom da uz pomoć *baby gym-a* djeca dojenačke dobi uče se motorici, koordinaciji vida i pokreta, osjetilnoj stimulaciji te jačaju ruke i trup.

Da se *baby gym* može matirati osnovnom opremom za svako dijete dojenačke dobi, da potiče aktivnosti koje su u jednakoj mjeri ravnopravne vježbama za dojenčad te da utječe na intelektualni razvoj djeteta dojenačke dobi, teze su u kojima su svi ponuđeni odgovori bili u jednakoj mjeri zastupljeni.

Rezultati čestice pod rednim brojem 7 mogu nas navesti na razmišljanje: „Upotreba *baby gym-a* ne pridonosi razvoju komunikacijskih vještina djece dojenačke dobi.“

Rezultati ove kategorije pokazuju podijeljena mišljenja među ispitanicima u kontekstu *baby gym-a* kao osnovne opreme potrebne za svako dijete dojenačke dobi kao i vremenskog perioda kojim sprava uspeva zaokupiti pažnju dojenčeta. Međutim, rezultati su pokazali kako roditelji *baby gym* spravu ne smatraju još jednom u nizu nepotrebnom didaktičkom spravom, već doista korisnom i kompetentnom stvari u kontekstu djetetove samostalne igre i razvoja.

10. RASPRAVA

Rezultati istraživanja pokazuju kako su roditelji svjesni važnosti svakodnevne tjelevoježbe i stimulacije rada tijela djeteta dojenačke dobi od samih početaka. Oko toga treba li se tjelevoježba provoditi svakodnevno bez obzira na djetetovo raspoloženje, rezultati ukazuju kako su mišljenja podijeljena. Ipak, 77% roditelja se izjasnilo da u velikoj mjeri radi (ili je radilo) na poticanju razvoja motorike djeteta dojenačke dobi. Iako se očekivala statistički značajna razlika u odgovorima obrazovanijih ispitanika u odnosu na one nižeg obrazovanja, možemo reći kako podatak da 78,7% ispitanika smatra važnim poštivati individualni ritam motoričkog razvoja svakog djeteta dojenačke dobi, ne potvrđuje hipotezu u kontekstu obrazovanja.

Iako rezultati pokazuju podijeljena mišljenja kada je u pitanju cijena *baby gym* sprave, većina djece, konkretno njih 82%, ipak posjeduje spravu. Stoga, može se zaključiti kako roditelji djece dojenačke dobi *baby gym* svrstavaju u kategoriju kvalitetne, kompetentne i korisne razvojne igračke.

Podijeljena mišljenja su i oko toga treba li se *baby gym* svrstati u osnovnu opremu potrebnu za svako dijete dojenačke dobi te može li poticati aktivnosti koje su u jednakoj mjeri ravnopravne vježbama za dojenčad. Ipak, oko jednoga se većina roditelja slaže, a to je da *baby gym* nikako nije nepotrebna investicija, već investicija u koju vrijedi uložiti.

Zaključno, može se reći kako je istraživanje pokazalo kako su roditeljski stavovi po pitanju važnosti i utjecaja *baby gym* sprave na cjelokupni razvoj djece dojenačke dobi pozitivne prirode.

ZAKLJUČAK

U životu djeteta dojenačke dobi motorika ima neprocjenjivi značaj. Ona mu omogućava prkošenje gravitaciji, kretanje, hvatanje i baratanje predmetima iz okoline koristeći ih na razne načine. Iako na prvi pogled sićušni pokreti, za dojenče su to prvi oblici vanjske ekspresije iskustva, njegov prvi jezik. Najkraće rečeno – motorika djetetu dojenačke dobi pomaže u izražavanju. Da djetetov razvoj ovisi o genima ali i o okruženju u kojem odrasta, činjenica je oko koje se danas gotovo svi slažu. Kada govorimo o djetetovom okruženju, poseban naglasak stavljamo upravo na roditelje. Zadovoljiti djetetovu znatiželju za motorikom, govorom i igrom u skladu s njegovim razvojem, zadatak je svakog roditelja. Također, odabirom kvalitetne, kompetentne i sigurne didaktičke igračke, roditelji postaju odgovorni sudionici njihovog odrastanja te izravno utječu na učenje, rast i razvoj. Ovo istraživanje je pokazalo kako većina roditelja *baby gym* smatra takvom igračkom – kompetentnom, sigurnom i kvalitetnom. Ipak, iako je *baby gym* između ostalog odlično rješenje za pružanje zabavne senzorne stimulacije, roditelji ne smiju

zaboraviti kako su djetetu dojenačke dobi oni najbolja stimulacija. Također, roditelji se ni u jednom trenutku ne bi smjeli prekomjerno osloniti ni na koju igračku ili spravu koja potiče djetetov razvoj zbog potencijalne opasnosti prekomjerne stimulacije s navedenim proizvodima.

Budući da su roditelji biološki predodređeni da pravilno reagiraju na signale koje im odašilje njihovo dijete dojenačke dobi, možemo zaključiti kako je u kontekstu zdravog djetetovog razvoja potrebno svakodnevno slušati, pratiti i odgovarati na njegove potrebe. Osiguravanjem raznovrsnih aktivnosti utjecat će na cjeloviti razvoj djeteta.

LITERATURA

1. Baseline (2016). *Fina i gruba motorika – kako se razvijaju i što očekivati s obzirom na djetetovu dob*. Preuzeto sa: <http://www.djecjaposla.com/fina-i-gruba-motorika-kako-se-razvijaju-i-sto-ocekivati-s-obzirom-na-djetetovu-dob/> (31.8.2019.)
2. Blythe, S.G. (2008). *Uravnotežen razvoj: što sve dječji mozak treba za zdrav razvoj od rođenja do školskih dana*. Buševac: Ostvarenje.
3. Brack, J.C. (2009). *Učenjem do pokreta, kretanjem do spoznaje: program senzomotoričkih aktivnosti za djecu predškolske dobi*. Buševac: Ostvarenje.
4. Brazelton, B. (2007). *Vaše dijete: važni događaji u osjećajnom, tjelesnom i društvenom razvoju od začeca do treće godine*. Zagreb: Mozaik knjiga
5. Bulat, R. (2014). *BEBArije: važnost poticanja intelektualnog i emocionalnog razvoja od najranije dobi: sadrži 100 igra i aktivnosti utemeljenih na modernim saznanjima o ranom dječjem razvoju*. Split: Harfa.

6. Čičin Šain, N. & Horvat, S. (2016). *Distoni sindrom-što je to?* Preuzeto sa: <http://ordinacija.vecernji.hr/budi-sretan/sretno-dijete/distonisindrom-sto-je-to/> (20.8.2019.)
7. Čuturić, N. (2001). *Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života s normama razvoja*. 3. izd. Jastrebarsko: Naklada Slap.
8. Gavin, M.L, Dowshen, S.A. & Izenberg, N. (2007). *Dijete u formi: praktični vodič za odgoj zdrave i aktivne djece – od novorođenčeta do tinejdžera*. Zagreb: Mozaik knjiga.
9. Jovančević, M. (2016). *Godine prve: zašto su važne: vodič za roditelje i stručnjake koji rade s djecom predškolskog uzrasta*. 9.izd. Zagreb: udžbenik.hr.
10. Kalish, S (2000). *Fitness za djecu*. Praktični savjeti za roditelje. Zagreb: Gopal.
11. Kiley, C. (2013). Developmental benefits of using a baby play gym – mama OT. Preuzeto sa: <http://mamaot.com/developmental-benefits-of-using-a-baby-play-gym/> (3.9.2019.).
12. Largo, R. H. (2007). *Sretno djetinjstvo: razvoj i odgoj u prve četiri godine života*. Zagreb: Mozaik knjiga.
13. Lazar, M. (2007). *Igra i njezin utjecaj na tjelesni razvoj*. Đakovo: Tempo.
14. Linn, M. (2006). *Terapijske vježbe kod psihomotoričkih razvojnih smetnji*. Jastrebarsko: Naklada Slap
15. Pulkkinen, A. (2008). *Razvoj djece kroz igru*. Mozaik knjiga.
16. Starc, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A. , Profaca, B. & Letica, M. (2004). *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
17. Vaskevich, E. (2011). *Velika knjiga razvojnih aktivnosti od rođenja do 3 godine*. Zagreb: PLANET ZOE d.o.o.

PRILOG – Anketni upitnik

Sociodemografska pitanja

Spol (*roditelja koji ispunjava upitnik*) M Ž

Dob mlađi od 20 godina

20 – 25 godina

26 – 30 godina

31 – 35 godina

stariji od 35 godina

Obrazovanje Studiram

Nezavršena osnovna škola

Završena osnovna škola

Završena srednja škola

Završena viša škola

Završen fakultet/akademija

Završen magisterij

Mjesečna primanja u kućanstvu	0 – 3.500kn
	3.500 – 5.500kn
	5.500 – 7.500kn
	7.500 – 9.500kn
	više od 9.500kn

Tvrdnje

1 – UOPĆE SE NE SLAŽEM

2 – UGLAVNOM SE NE SLAŽEM

3 – NE MOGU SE ODLUČITI

4 – UGLAVNOM SE SLAŽEM

5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

Tvrdnje koje se odnose na motorički razvoj djece dojenačke dobi

1. Razvoj motorike usko je vezan uz psihički razvoj djeteta.
2. Djeca dojenačke dobi trebaju svoju dnevnu dozu tjelovježbe i stimulacije rada tijela.
3. Potrebno je da dojenče odradi dnevnu dozu tjelovježbe bez obzira na raspoloženje.
4. Svakodnevno radim (sam radio/la) na poticanju i razvoju motorike svog djeteta dojenačke dobi.
5. Pravilnost kretnji pokazatelj je trenutačnog tjelesnog zdravlja i buduće intelektualne aktivnosti djeteta dojenačke dobi.

6. Svakodnevna njega, hranjenje, maženje i igra predstavljaju izvrstan i prirodan način poticanja motoričkog razvoja djeteta.
7. Dojenče od najranije dobi treba postavljati na trbuh kada je budno kako bi samostalno vježbalo i usvajalo nove vještine.
8. Aktivnosti kojima potičemo motorički razvoj traže suradnju djeteta dojenačke dobi.
9. Od izuzetne je važnosti poštovati individualni ritam motoričkog razvoja svakog djeteta dojenačke dobi.

Tvrdnje koje se odnose na opće informacije o “Baby gym“ spravi

1. Od prije sam upoznat/a s pojmom “Baby gym-a“ namijenjenog za djecu dojenačke dobi.
2. Moje dijete posjeduje “Baby gym“ spravu.
3. Za “Baby gym“ sam (bio/la) spremna/an izdvojiti.
4. Moje dijete dojenačke dobi ne pokazuje (nije pokazivalo) interes za “Baby gym-om“.
5. “Baby gym“ kod mog djeteta dojenačke dobi izaziva (izazivalo je) sreću i zadovoljstvo.

Tvrdnje koje se odnose na roditeljske stavove o važnosti i utjecaju “Baby gym“ sprave

1. “Baby gym“ ubrajam u osnovnu opremu potrebnu za svako dijete dojenačke dobi.
2. “Baby gym“ potiče aktivnost koja je u jednakoj mjeri ravnopravna vježbama za dojenčad.
3. “Baby gym“ ne može vremenski dugo zaokupiti pažnju djeteta dojenačke dobi.
4. “Baby gym“ je odlično rješenje za samostalnu igru djeteta dojenačke dobi (uz obavezni roditeljski nadzor).

5. *“Baby gym“* je nepotrebna investicija.
6. Uz pomoć *“Baby gym-a“* djeca dojenačke dobi uče se motorici, koordinaciji vida i pokreta, osjetilnoj stimulaciji te jačaju ruke i trup.
7. Upotreba *“Baby gym-a“* ne pridonosi razvoju komunikacijskih vještina djece dojenačke dobi.
8. *“Baby gym“* utječe na intelektualni razvoj djeteta dojenačke dobi.

Izjava o samostalnoj izradi rada

Ja, Matea Bučanac, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor diplomskog rada pod naslovom „Stavovi roditelja

o utjecaju baby gym-a na razvoj bazične motorike“ te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Matea Bučanac